

Arbetsmarknadsbarometern våren 2013

Richard Palmer

ÅSUB

www.asub.ax

Publicerad 2013-06-11

Huvudresultaten

- **Försvagad tillväxt av den sysselsatta arbetskraftens volym**
 - Svagt positiv tillväxt i den privata sektorn
 - Negativ tillväxt i den offentliga sektorn
- **Minskat rekryteringsbehov**

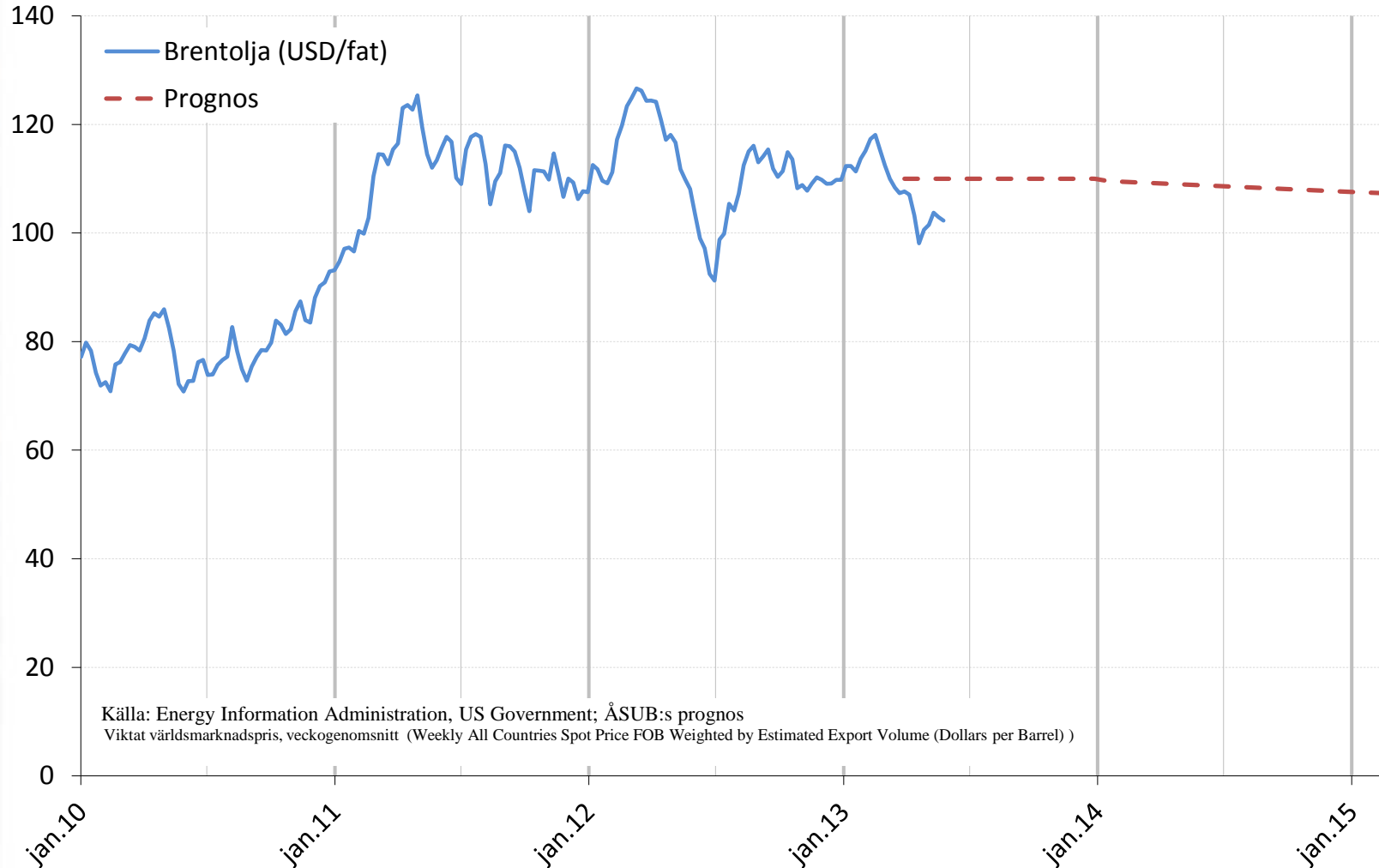

Den ekonomiska konjunkturen

Botten nådd för den internationella lågkonjunkturen - men oron kvarstår på många håll

- Lågt internationellt pristryck. Lägre energipriser ger stimulans
- Högt privat skuldsättning oroväckande
- Ljusning i USA med en mer stabiliserad bostadsmarknad
- Expansiv finanspolitik i Japan ger stimulans även för omvärlden
- Avmattning i Kina
- Risk för deflation och social instabilitet i Europa
- Problematiskt för Finland och Åland att en verklig återhämtning ännu inte kommit igång i Europa

Hopp om något sjunkande råoljepriser (Brentolja, USD/fat)

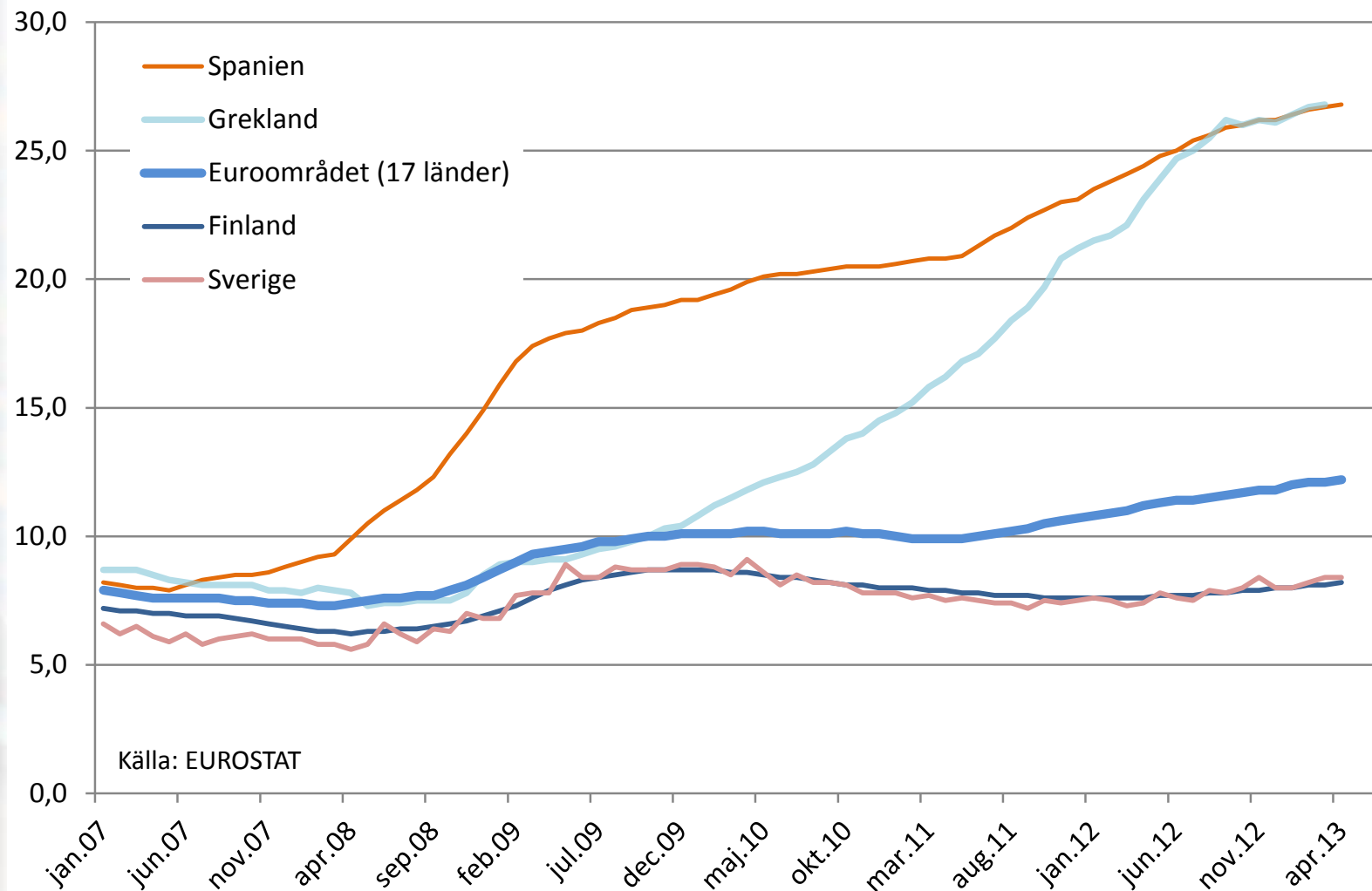

Arbetslösheten

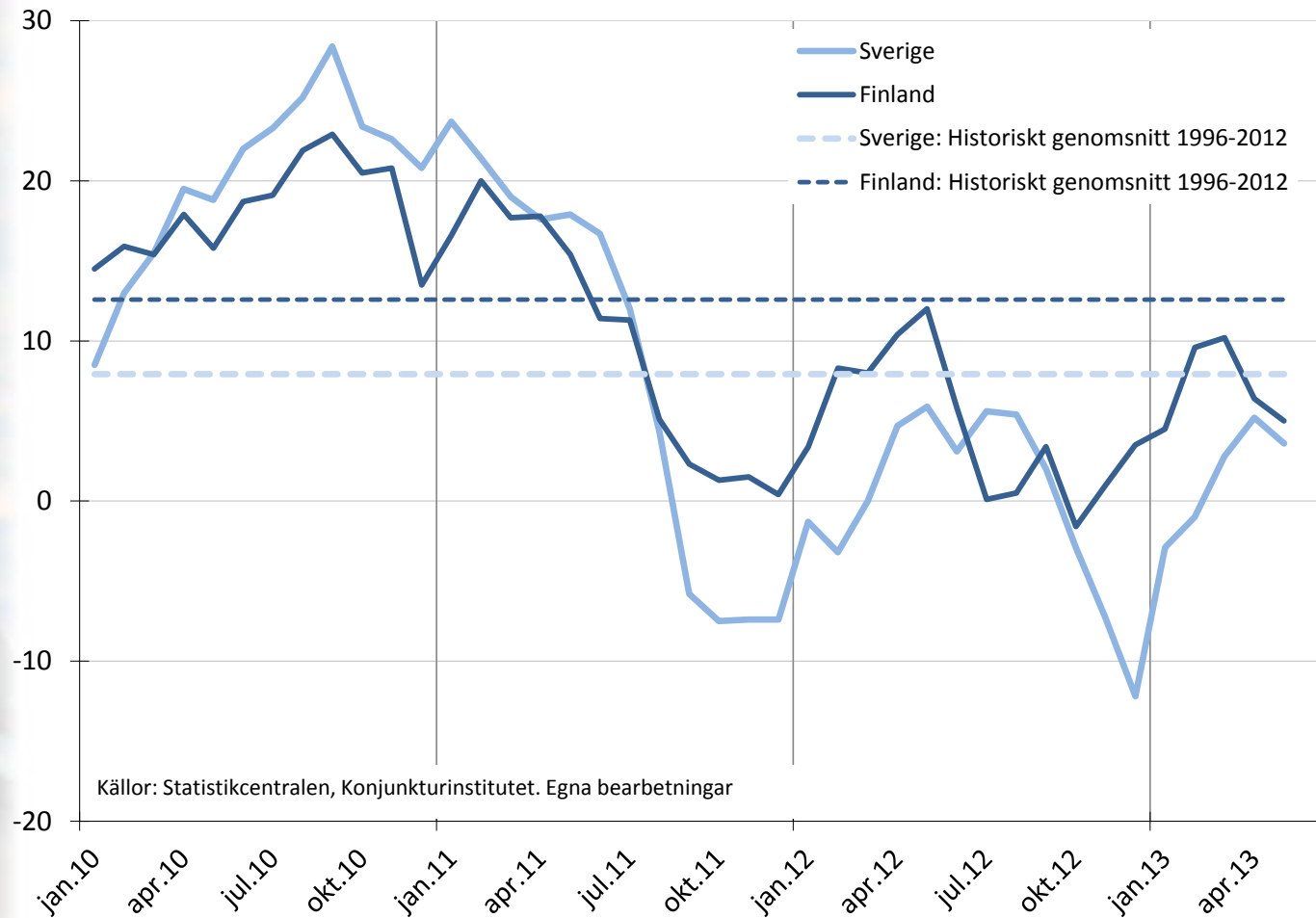
En delad eurozon

Figur 1. Arbetslöshetsgraden i Euroområdet, Spanien, Grekland, Finland och Sverige. Januari 2007- april 2013

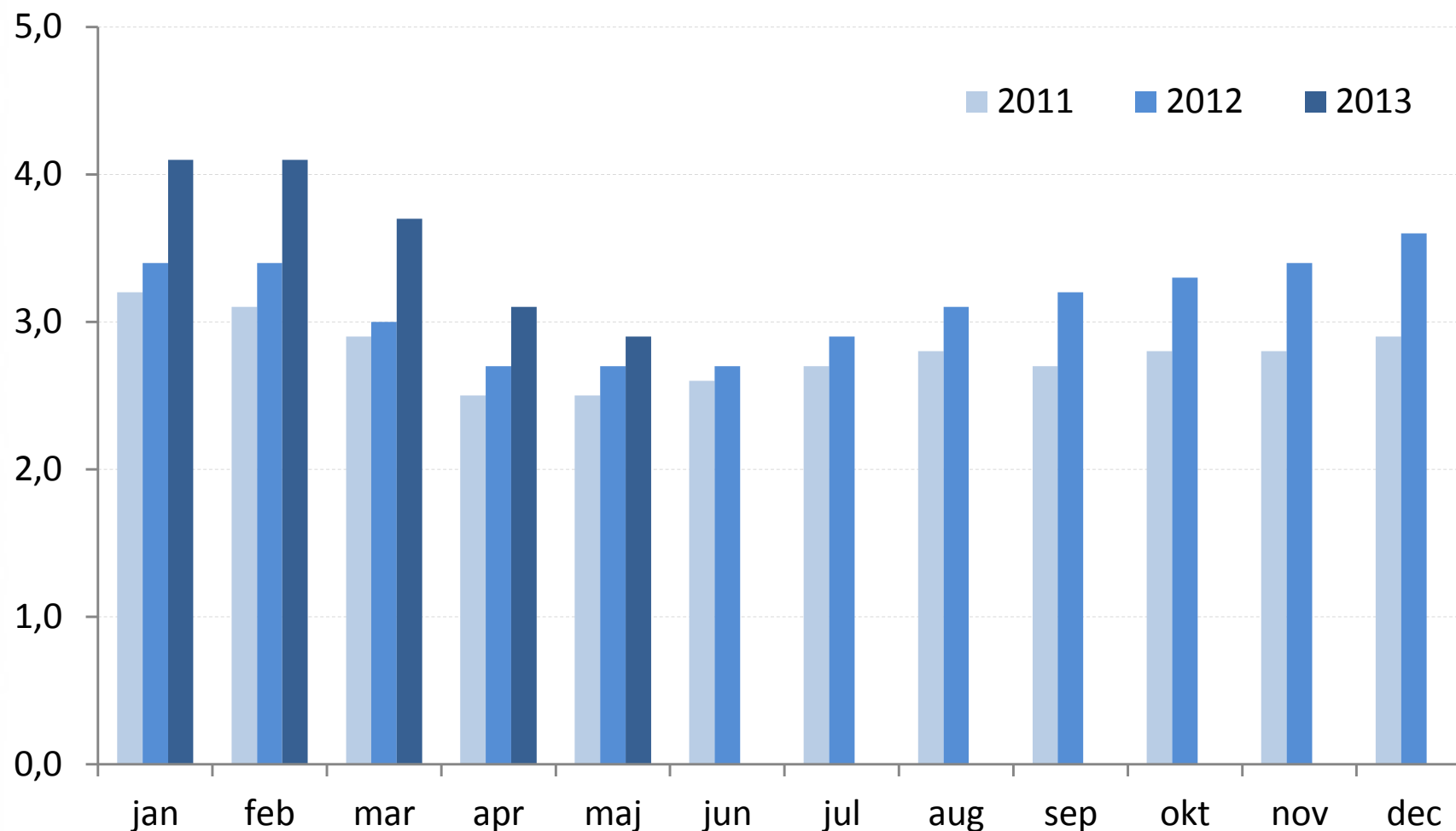
Hushållens förtroende ner i Finland och Sverige i maj

Figur 11. Hushållens framtidstro i Finland och Sverige. Konsumentförtroendeindex (CCI), januari 2010-mars 2013.

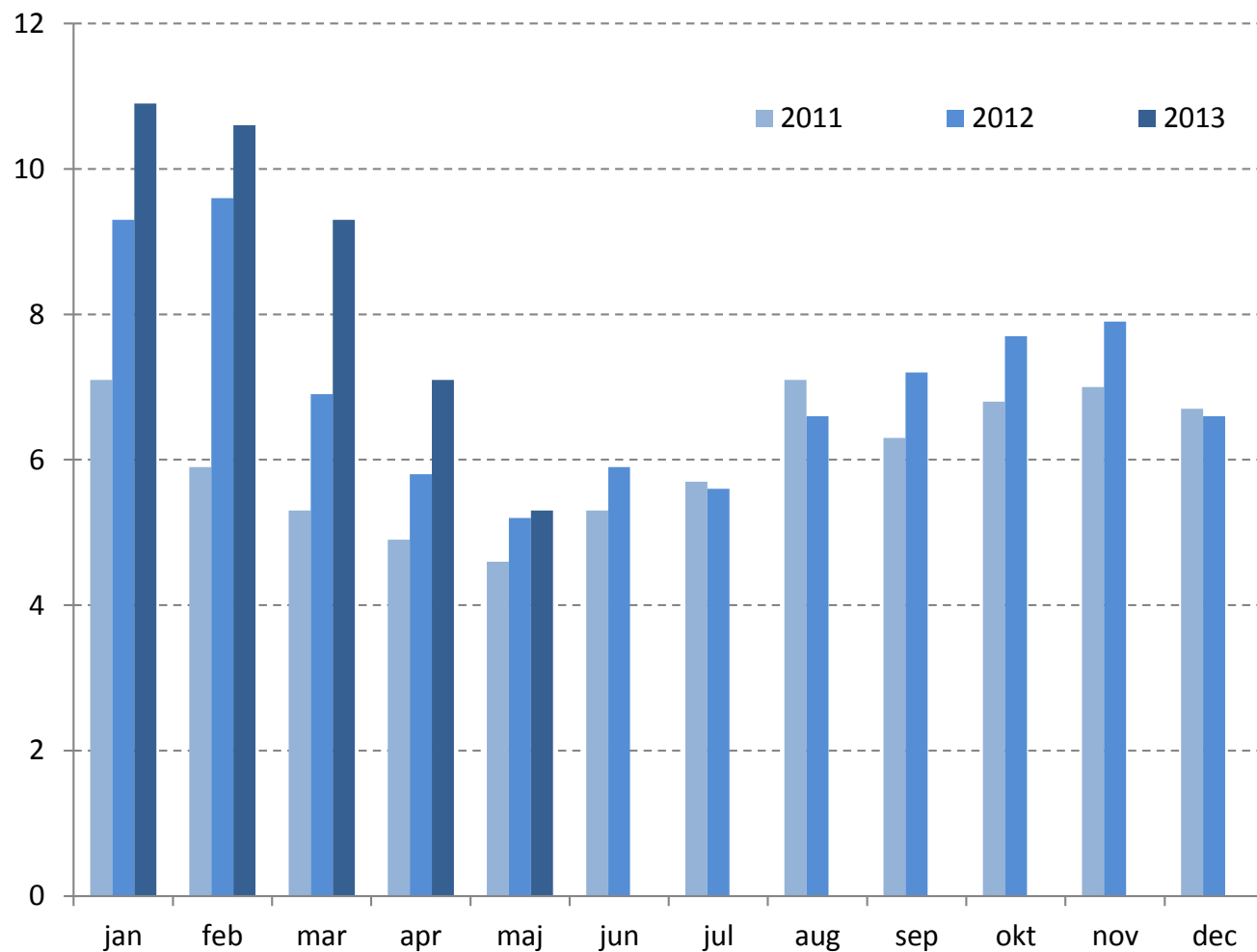
Arbetslösheten över 4 procent i januari - första gången sedan 1997

Figur 20. Den öppna arbetslösheten, månadsvis 2011, 2012 och januari-maj 2013

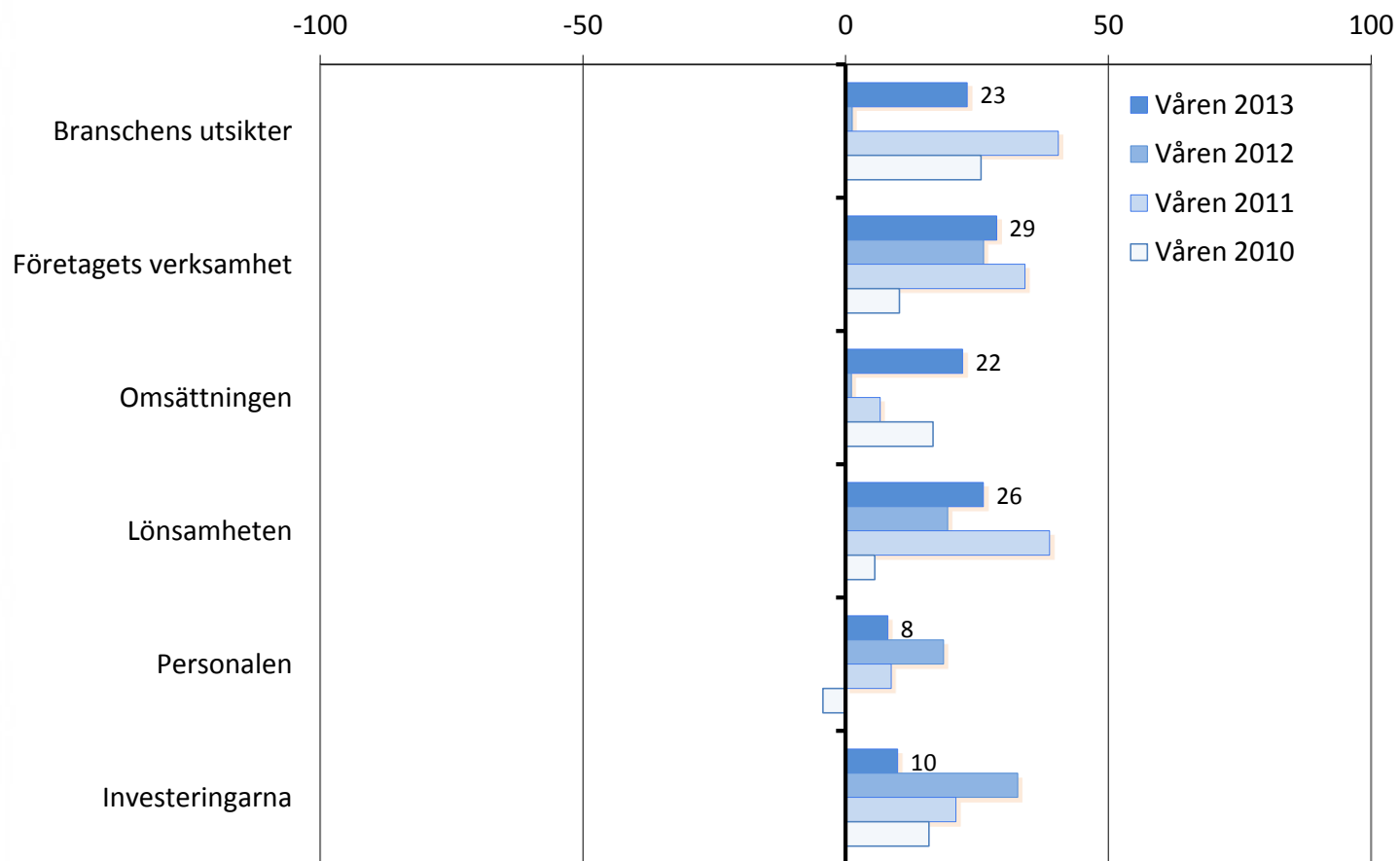
Ungdomsarbetslösheten strax över nivån vid samma tid förra året

Figur 20. Den öppna arbetslösheten, månadsvis 2011, 2012 och januari-maj 2013

Konjunkturbarometern: Försiktig optimism

Figur 31. Förväntningarna om utvecklingen under 2013 inom det privata näringslivet

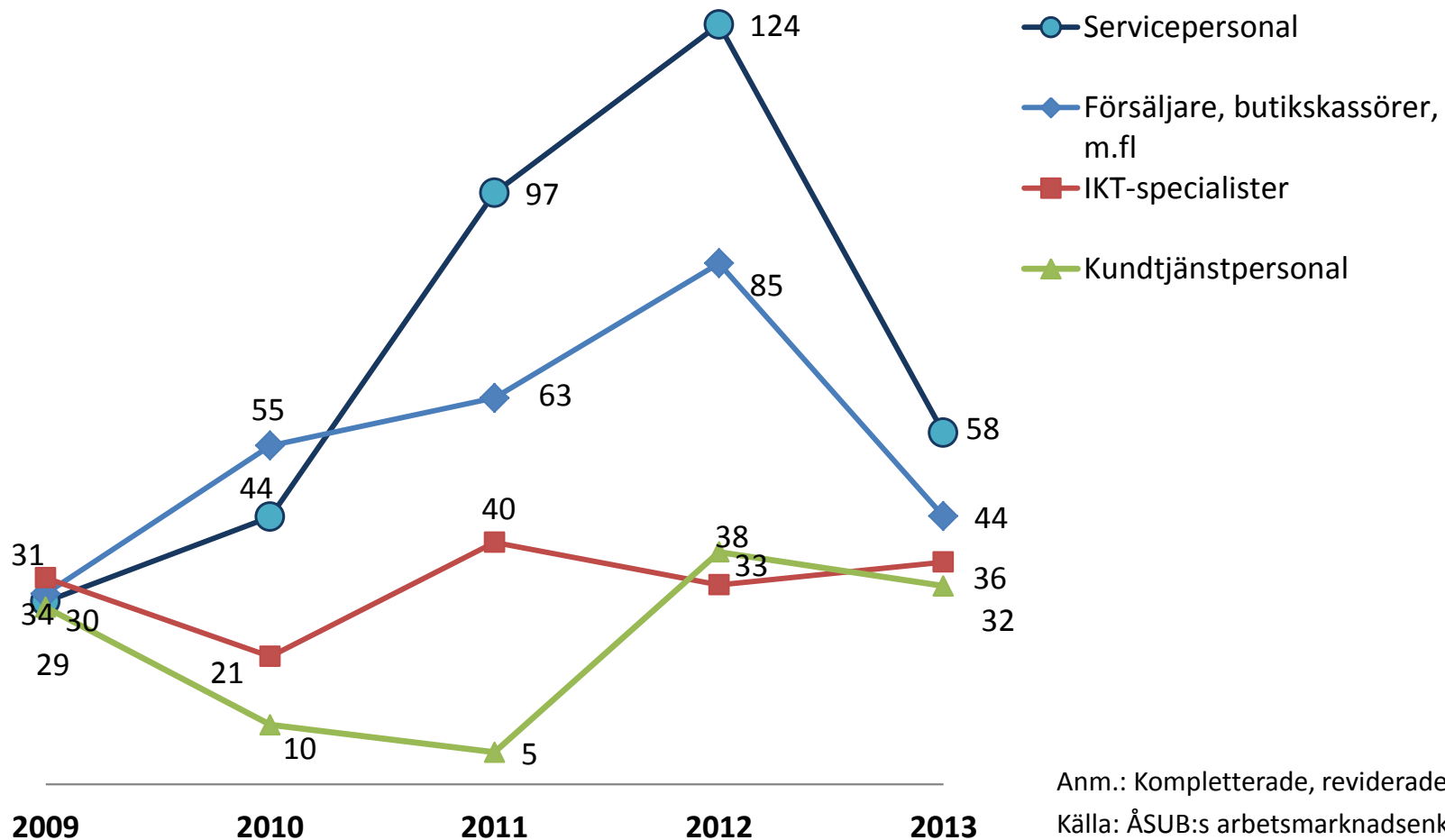
Källa: ÅSUB:s konjunktrenkäter

Arbetskraftsbarometern: Vilka yrkesgrupper behövs?

Minskat rekryteringsbehov i de två största yrkesgrupperna

Figur 1. De fyra mest efterfrågade yrkesgrupperna våren 2013 och deras efterfrågan 2009–2012 (två-siffrig ISCO 2010-nivå). Avser den förväntade efterfrågan 12 månader framåt

Anm.: Kompletterade, reviderade uppgifter för åren 2009 och 2010

Källa: ÅSUB:s arbetsmarknadsenkäter

Rekryteringsbehovet – detaljerad bild (1)

Yrkesgrupp (ISCO 2010)	2013	2012	ISCO-kod
Totalt	493	705	
Försäljare och butiksinnehavare	44	85	522
Specialister inom informations- och kommunikationsteknologi	36	33	25
Kundtjänstpersonal	32	38	42
Serveringspersonal	32	66	513
Processarbetare	32	33	81
Restaurang- och storhushållspersonal	26	58	512
Administrativa och kommersiella chefer (ej VD)	25	27	12
Närvårdare, annan vårdpersonal och hemvårdare	25	22	532
Kontorspersonal	21	37	41
Sjukskötare, barnmorskor m.fl.	15	16	322
Hem-, hotell- och kontorsstädare m.fl.	15	35	911
Fastighetsskötare	14	4	5153
Maskinmontörer och reparatörer	12	10	72
Transportarbetare	11	14	83
Barnskötare och skolgångsbiträden	11	13	531

Rekryteringsbehovet – detaljerad bild (2)

Yrkesgrupp (ISCO 2010)	2013	2012	ISCO-kod
Läkare	11	11	221
Förskollärare/Barnträdgårdslärare	10	8	2342
Transportarbetare	9	14	83
Chefer, högre tjänstemän och organisationschefer	9	2	11
Experter inom fysik, kemi och teknik	8	2	311
Frisörer, kosmetologer m.fl.	7	2	514
Byggnadsarbetare m.fl. (utom elmontörer)	7	18	71
IKT-tekniker samt användarstöd	7	10	351
Däckmanskap m.fl. sjötrafikarbetare	6	34	835
Kontorspersonal inom ekonomi- och lagerförvaltning	5	16	43
Annan försäljningspersonal	4	-	524
Lågstadielärare	4	7	2341
Personal inom el- och elektronikbranschen	4	1	74
Specialister inom teknik (utom elektroteknik)	4	1	211
Chefer inom tillverkning, vård m.m.	4	11	13

Rekryteringsbehovet efter yrkesklass, huvudgrupper och sektor (1)

Huvudgrupp	Yrkesklass (ISCO 2010)	Privata	Kommunala	Landskapet	Staten	Totalt	
Chefer	Chefer, högre tjänstemän och organisationschefer		3	4	2	9	
	Administrativa och kommersiella chefer (ej VD)	22	1	2		25	
	Chefer inom tillverkning, vård m.m.	2				2	
	Chefer inom utbildning, inklusive rektorer			3		3	
Specialister	Specialister inom teknik (utom elektroteknik)	1				1	
	Läkare	2		9		11	
	Överskötare och avdelningsskötare		1	1		2	
	Veterinärer			1		1	
	Tandläkare	2				2	
	Universitets- och högskollärare			2		2	
	Lärare i yrkesämnen			1		1	
	Gymnasie- och högstadielärare		4			4	
	Lågstadielärare		4			4	
	Förskollärare/Barnträdgårdslärare		10			10	
	Studiehandledare, m.fl.				2	2	
	Utredare, ekonomer, budgetberedare, m.fl.				3	3	
	Specialister inom utveckling av administration och				1	1	
	Specialister inom IKT	35			1	36	
	Juridiska specialister				1	3	4
	Bibliotekarier, arkivarier, specialister inom				2		2
Specialister inom samhälls- och socialsektorn, m.fl.			1	3		4	

Rekryteringsbehovet – efter yrkesklass och nivå (2)

Huvudgrupp	Yrkesklass (ISCO 2010)	Privata	Kommunala	Landskapet	Staten	Totalt
Experter	Experter inom fysik, kemi och teknik	7	1			8
	Arbetsledare inom byggverksamhet			1		1
	Maskinchefer och -mästare på fartyg	2				2
	Befäl och styrmän inom sjötrafik	2				2
	Flygkaptener och -styrmän	2				2
	Tekniska experter inom hälso- och sjukvården	1		1		2
	Sjukskötare			5		5
	Hälsovårdare	3	5	1		9
	Barnmorskor			1		1
	Hälso- och arbetarskyddsinspektörer			2		2
	Tulltjänstemän och sjöbevakare				1	1
	Skatteberedare och -inspektörer				1	1
	Handledare och rådgivare inom socialsektorn			3		3
	Idrottare, idrottstränare och -instruktörer m.fl.			2		2
	IKT-tekniker samt användarstöd	6	1			7
Kontors- och kundtjänst-	Kontorspersonal	14	1	4	2	21
	Kundtjänstpersonal	31			1	32
	Kontorspersonal inom ekonomi- och	4			1	5
	Annan kontors- och kundtjänstpersonal				2	2

Rekryteringsbehovet efter yrkesklass, huvudgrupper och sektor (2)

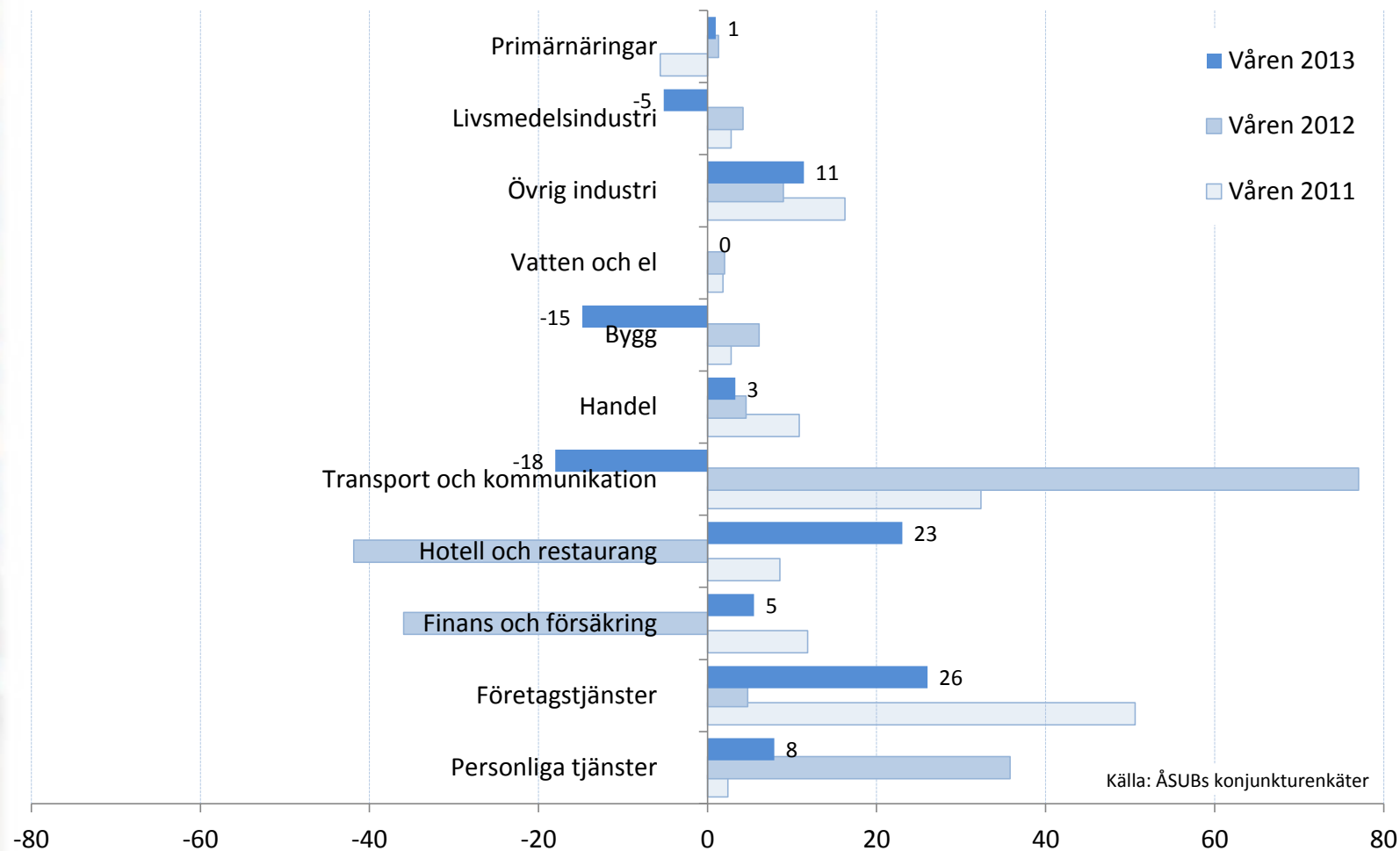
Huvudgrupp	Yrkesklass (ISCO 2010)	Privata	Kommunala	Landskapet	Staten	Totalt
Experter	Experter inom fysik, kemi och teknik	7	1			8
	Arbetsledare inom byggverksamhet			1		1
	Maskinchefer och -mästare på fartyg	2				2
	Befäl och styrmän inom sjötrafik	2				2
	Flygkaptener och -styrmän	2				2
	Tekniska experter inom hälso- och sjukvården	1		1		2
	Sjukskötare			5		5
	Hälsovårdare	3	5	1		9
	Barnmorskor			1		1
	Hälso- och arbetarskyddsinspektörer			2		2
	Tulltjänstemän och sjöbevakare				1	1
	Skatteberedare och -inspektörer				1	1
	Handledare och rådgivare inom socialsektorn			3		3
	Idrottare, idrottstränare och -instruktörer m.fl.			2		2
	IKT-tekniker samt användarstöd	6	1			7
Kontors- och kundtjänst-	Kontorspersonal	14	1	4	2	21
	Kundtjänstpersonal	31			1	32
	Kontorspersonal inom ekonomi- och	4			1	5
	Annan kontors- och kundtjänstpersonal				2	2

Arbetskraftsbehovet inom den privata sektorn

Något minskad personalvolym i bl.a. bygg- och transportbranscherna

Figur 2. Förväntad förändring av antalet sysselsatta inom det privata näringslivet på Åland, på ett års sikt våren 2011, våren 2012 och våren 2013, efter bransch

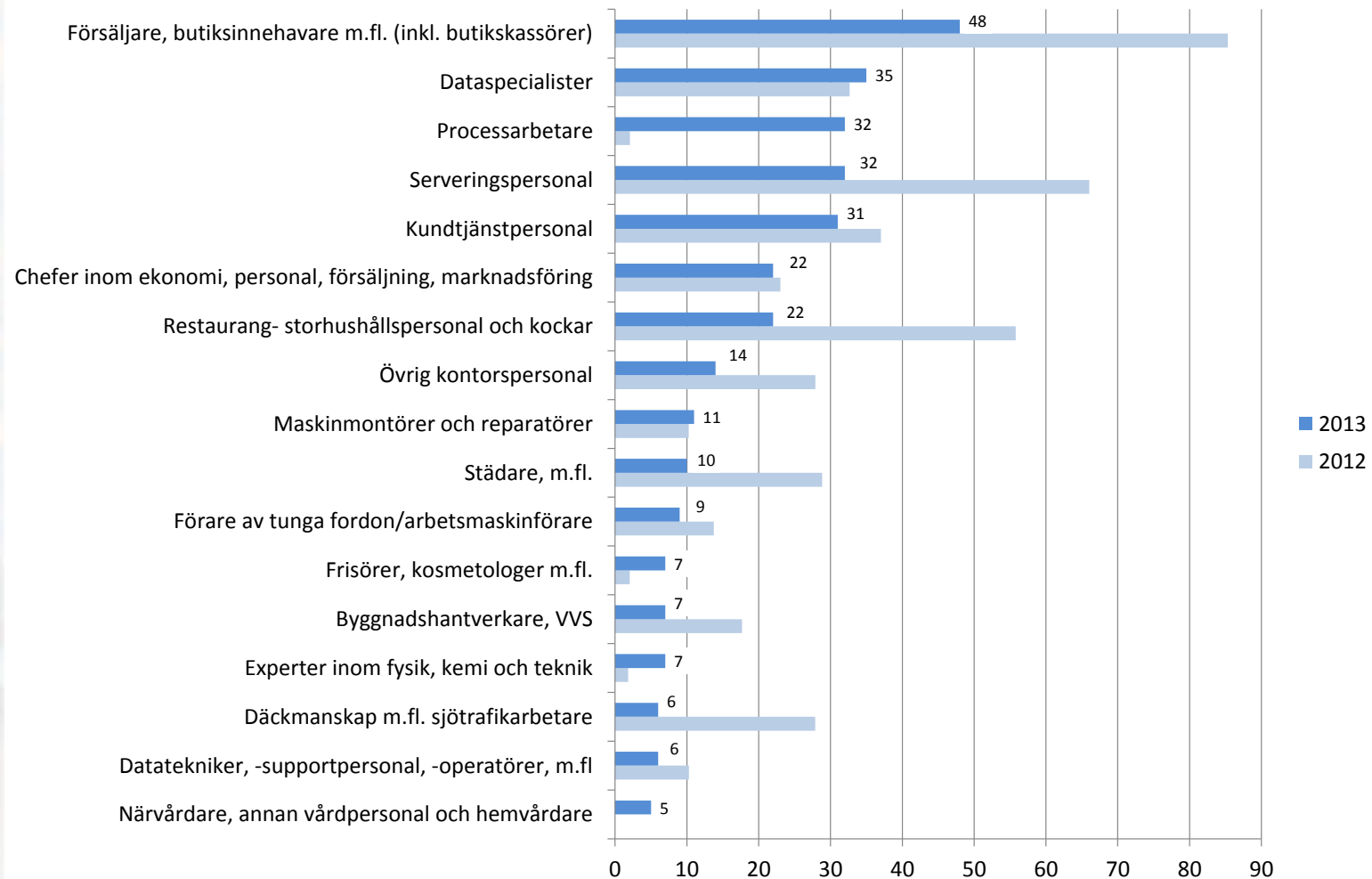

Tabell 4. Förväntat rekryteringsbehov inom det privata näringslivet 2007–2013. Antal helårstjänster, efter bransch

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Totalt	372	305	290	364	474	556	335
Primärnäringsar	4	28	6	0	3	4	4
Livsmedelsindustri	1	5	3	0	6	4	5
Övrig industri	45	14	16	17	28	22	14
Vatten och el	3	9	2	8	6	8	1
Bygg	39	35	8	36	34	41	32
Handel	36	37	47	58	48	67	60
Transport och kommunikation	163	72	147	142	160	245	37
Hotell och restaurang	1	13	0	29	46	58	72
Finans	9	15	7	16	13	23	24
Företagstjänster	.	.	.	29	92	44	51
Personliga tjänster	.	.	.	29	38	41	35
Övrig service	71	78	53

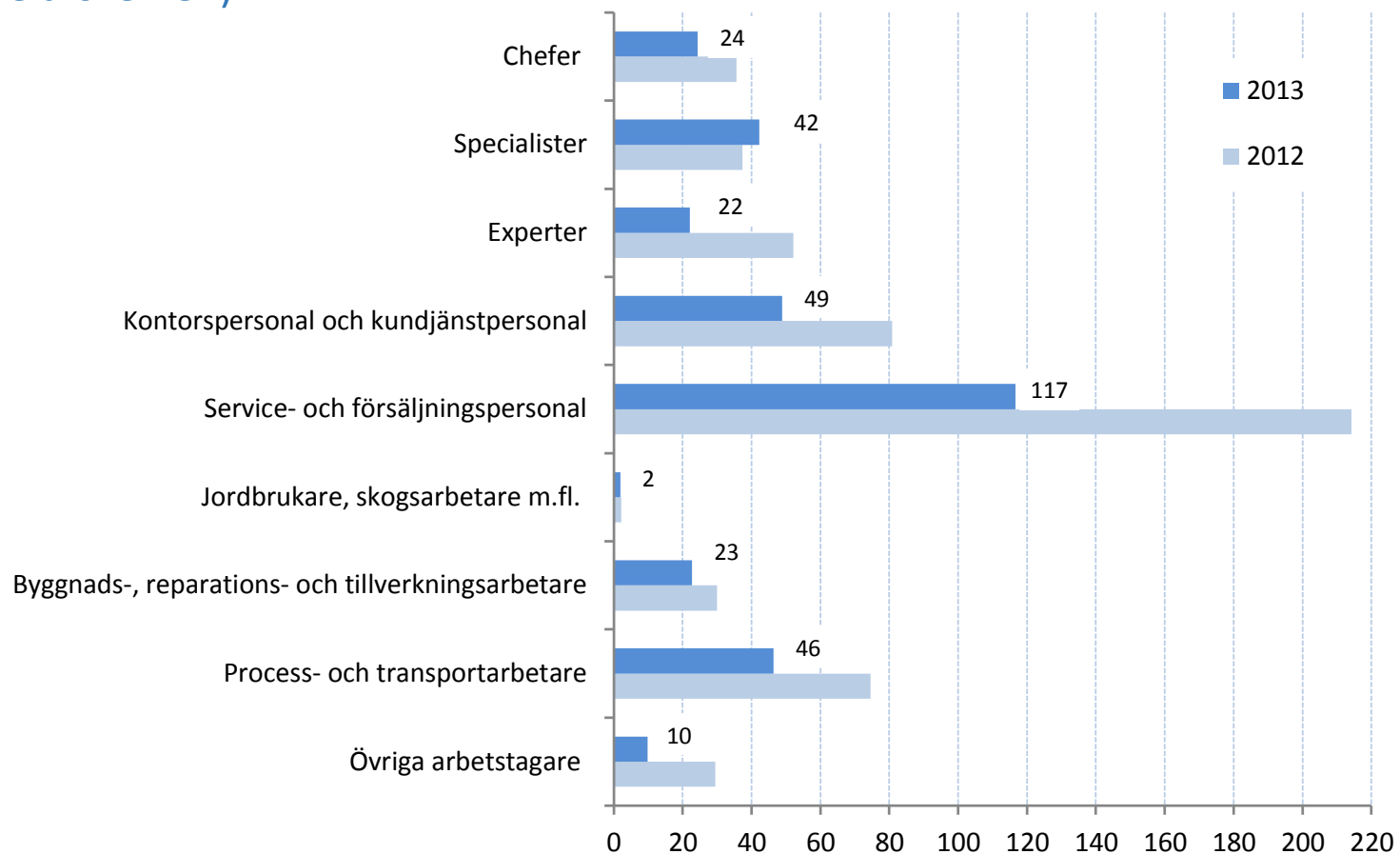
Minskat rekryteringsbehov av butiksanställda – ökat behov av dataspecialister

Figur 3. Rekryteringsbehovet inom det privata näringslivet på Åland. De mest efterfrågade yrkesgrupperna 2012 och 2013. Antal personer

Minskat behov av kontors- och kundtjänstpersonal...

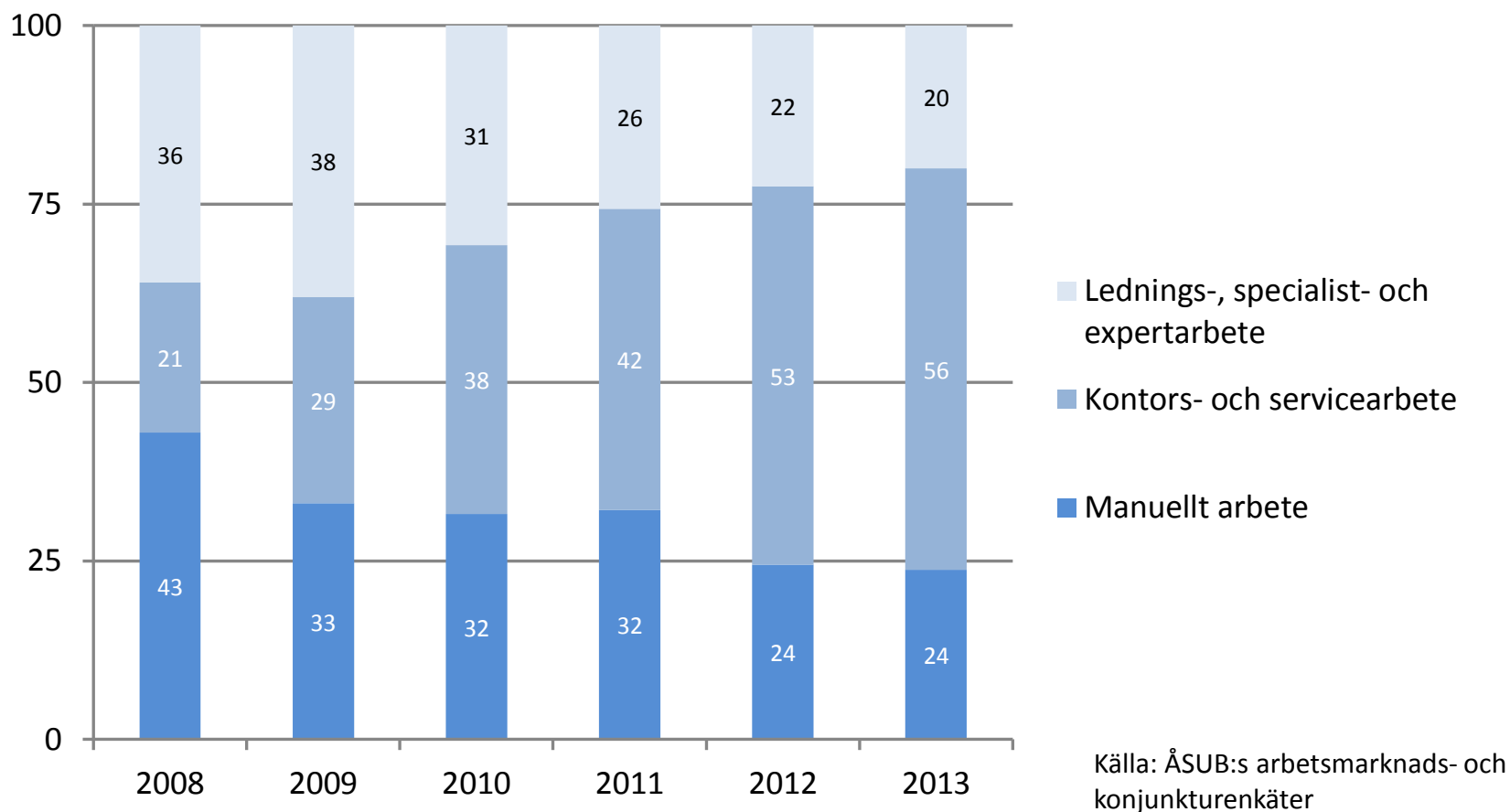
Figur 4. Förväntat rekryteringsbehov inom det privata näringslivet, våren 2013 och våren 2012 efter yrkesstatistikens huvudgrupper (ISCO 2010) (antal personer omräknat till helårsverken)

Källa: ÅSUB:s konjunkturenkäter

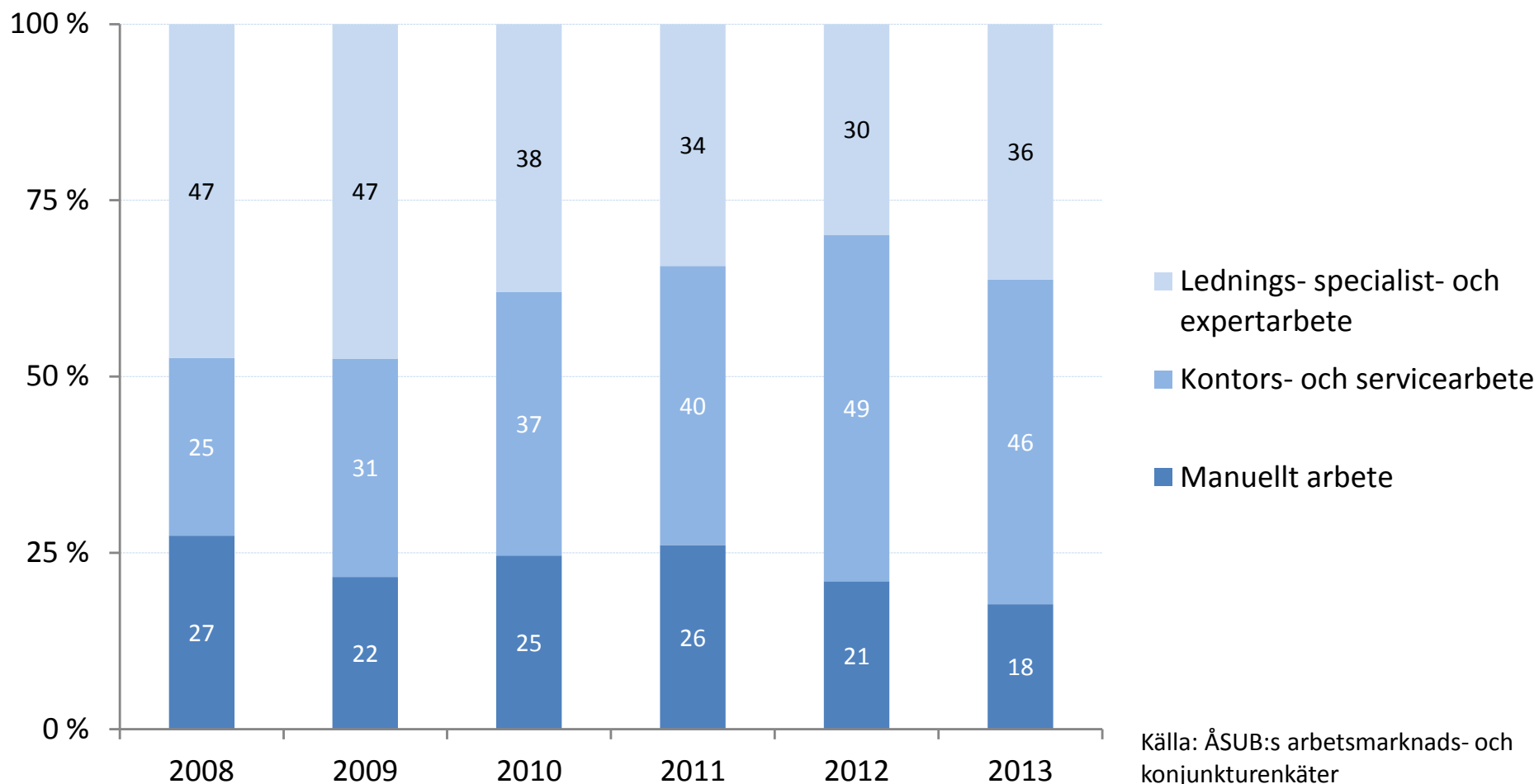
.... men på sikt har andelen kontors- och servicearbete av det totala rekryteringsbehovet ökat inom den privata sektorn

Figur 5. Förväntad rekrytering inom det privata näringslivet under det kommande året. Procentuell fördelning mellan övergripande yrkesområden 2008–2013

Offentliga sektorn rekryterar mer av specialister och experter

Figur 8. Förväntad rekrytering på arbetsmarknaden. Procentuell fördelning mellan övergripande yrkesområden 2008–2013

Arbetskraftsbehovet inom den offentliga sektorn

Minskad personalvolym i den offentliga sektorn

Tabell 5. Förväntad förändring av antalet anställda och förväntat antal rekryteringar (omräknat till helårstjänster) inom den offentliga sektorn, 2013

	Förändring		Rekrytering	
	Antal	Procent	Antal	Procent
Totalt	-38	-1,0	158	4,0
Kommunsektorn	21	1,0	83	4,0
Landskapsförvaltningen	-60	-3,5	63	3,8
Statliga sektorn	0	0,0	13	8,3

Anm.: Avrundade tal

Källa: ÅSUBs arbetskraftsenkäter

Läkare toppar listan över de yrkesgrupper LR behöver rekrytera

Tabell 6. Det förväntade rekryteringsbehovet (helårsverken) av landskapsanställda, 2009–2013. Yrkesgrupper rangordnade efter behovets omfattning 2013

Yrkesgrupp (ISCO 2010)	2009	2010	2011	2012	2013
Totalt	77	69	80	61	63
Läkare	10	6	10	11	9
Sjukskötare	10	10	17	4	5
Kontorspersonal	4	3	1	5	4
Chefer, högre tjänstemän och organisationschefer	4	2	6	1	4
Chefer inom utbildning, inklusive rektorer	1	2	-	2	3
Specialister inom redovisning och revision	-	-	-	2	3
Poliser	2	3	3	2	3
Specialister inom samhälls- och socialsektorn, m.fl.	2	-	4	1	3
Hem-, hotell- och kontorsstädare m.fl.	6	9	6	4	2
Universitets- och högskollärare	9	5	6	1	2
Bibliotekarier, arkivarier och specialister inom museisektorn	2	2	3	1	2
Studiehandledare, m.fl.	-	2	1	-	2

Tabellen fortsätter...

Närvårdare den mest efterfrågade yrkesgruppen inom kommunsektorn

Tabell 7. Det förväntade rekryteringsbehovet (helårstjänster) inom kommunsektorn (inklusive skelsektorn och äldreomsorgen). Yrkesgrupper rangordnade efter behovets omfattning 2013 (del av tabell)

Yrkesgrupp (ISCO 2010)	2009	2010	2011	2012	2013
Totalt	95	79	120	82	83
Närvårdare, annan vårdpersonal och hemvårdare	25	21	30	18	20
Barnskötare och skolgångsbiträden	6	8	10	13	11
Förskollärare/Barnträdgårdslärare	8	4	7	8	10
Fastighetsskötare	3	3	8	2	9
Sjukskötare, barnmorskor m.fl.	2	-	3	4	5
Lågstadielärare	10	6	12	7	4
Gymnasie- och högstadielärare	13	7	3	5	4
Ekonomi- och personalchefer, m.fl	8	3	4	2	3
Handledare och rådgivare inom socialsektorn	5	2	1	12	3
Restaurang och storhushållspersonal	2	3	5	3	3
Hem-, hotell- och kontorsstädare m.fl.	1	6	8	2	3

Något större rekryteringsbehov i den statliga sektorn än tidigare år

Tabell 8. Det förväntade rekryteringsbehovet till den statliga sektorn (helårstjänster) 2009–2013. Yrkesgrupper rangordnade efter behovets omfattning 2013

Yrkesgrupp	2009	2010	2011	2012	2013
Totalt	5	10	10	5	13
Juridiska specialister	-	-	3	1	3
Byrå-, avdelnings-, myndighetschefer, m.fl.	-	-	-	-	2
Kontorspersonal	1	1	2	1	2
Annan kontors- och kundtjänstpersonal	-	-	-	-	2
Tulltjänstemän och sjöbevakare	2	4	-	-	1
Skatteberedare och -inspektörer	-	2	1	1	1
Kundtjänstpersonal	-	-	2	-	1
Försäkringshandläggare m.fl.	-	1	-	-	1

Den sysselsatta arbetskraftens utveckling

I det närmaste nolltillväxt av den sysselsatta arbetskraftens volym

Tabell 9. Prognos över den sysselsatta arbetskraftens tillväxt under den närmaste 12-månadersperioden 2009–2013. Antal omräknat till helårstjänster och procent

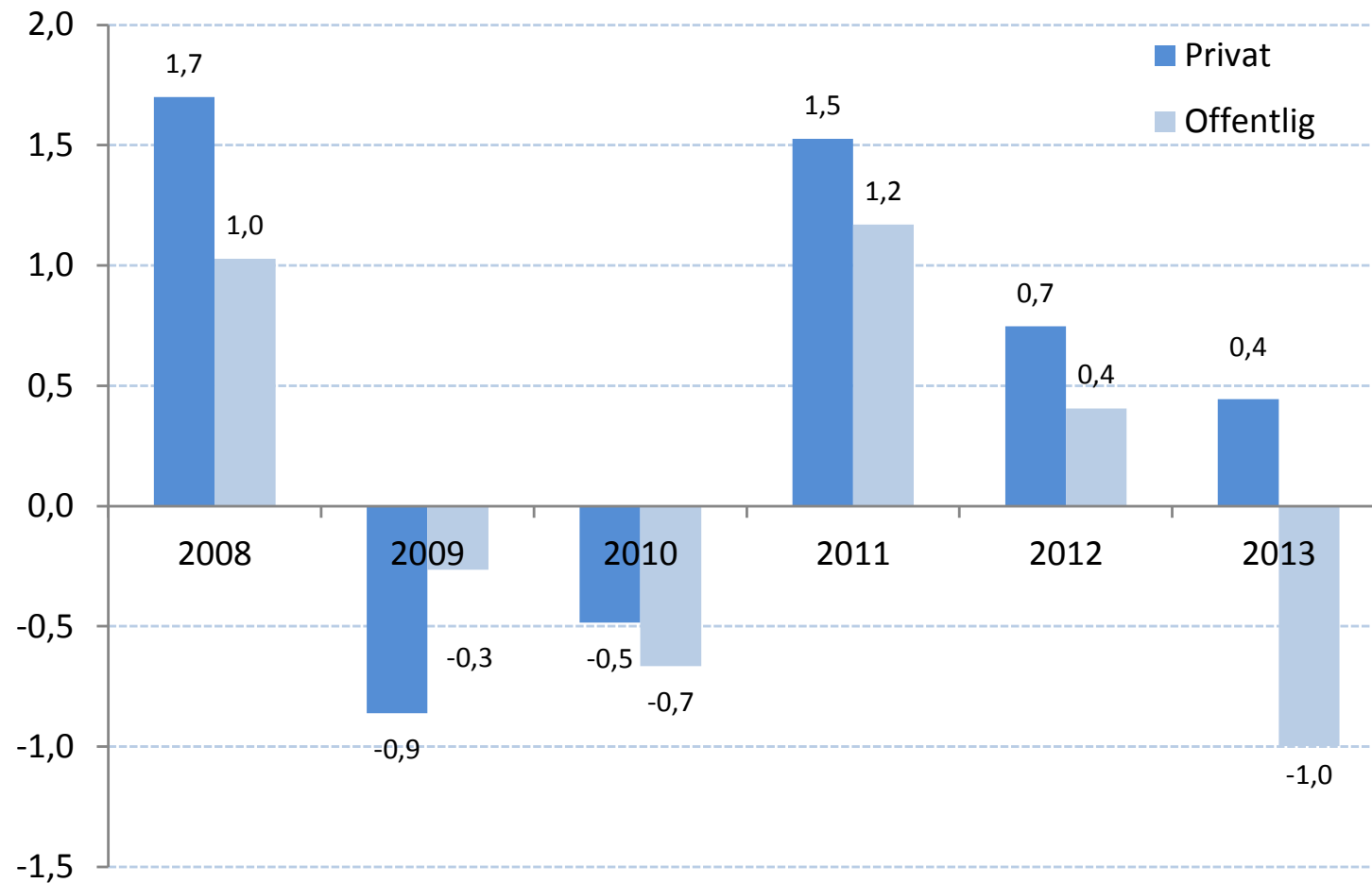
	2008		2009		2010		2011		2012		2013	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Totalt	174	1,5	-81	-0,7	-68	-0,5	179	1,4	83	0,6	2	0,0
Privat sektor	131	1,7	-72	-0,9	-45	-0,5	135	1,5	67	0,7	40	0,4
Offentlig sektor	43	1,0	-9	-0,3	-23	-0,7	44	1,2	16	0,4	-38	-1,0

Källa: Bearbetning av data från ÅSUB:s konjunktur- och arbetskraftsenkäter

Anm.: Uppgifterna för åren 2008, 2009 och 2010 reviderades 2011. Talen är avrundade.

Sedan 2010 har personaltillväxten varit starkast i den privata sektorn

Figur 7. Prognos över den sysselsatta arbetskraftens förändring (procent) i privat och offentlig sektor 2008–2013

Fortbildungen

Mindre än var tredje i det privata näringslivet fortbildar sig

Tabell 12. Andelen som fortbildar sig per år i det privata näringslivet, efter bransch 2007–2013 (procent)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Medeltal
Totalt	25	31	23	26	30	32	30	28
Primärnäringsar	34	33	23	17	23	16	48	24
Livsmedelsindustri	19	11	27	42	47	47	42	32
Övrig industri	27	33	16	27	28	32	23	27
Vatten och el	52	40	26	43	52	59	54	45
Bygg	20	19	20	18	27	20	26	21
Handel	21	23	24	21	26	25	31	23
Hotell och restaurang	19	15	12	17	22	27	18	19
Transport och kommunikation	25	31	15	27	19	23	31	23
Finans	30	50	59	49	44	54	63	48
Företagstjänster	.	.	.	31	34	32	40	32
Personliga tjänster	.	.	.	47	56	54	56	52
Övrig service	29	35	43	35

Anm.: En ny branschindelning genomfördes 2010. Kategorin 'övriga tjänster' ersattes av företagstjänster och personliga tjänster. Uppgifterna för 2010 reviderades våren 2011

Källa: ÅSUBs konjunkturenkäter

Sjunkande fortbildningsfrekvens inom den offentliga sektorn

Tabell 12. Andelen som fortbildar sig per år i det privata näringslivet, efter bransch 2007–2013 (procent)

	2010	2011	2012	2013
Totalt	50	54	47	43
Kommunsektorn	49	51	46	46
Landskapssektorn	53	59	48	39
Staten	23	30	39	54

Anm.: Talen är avrundade

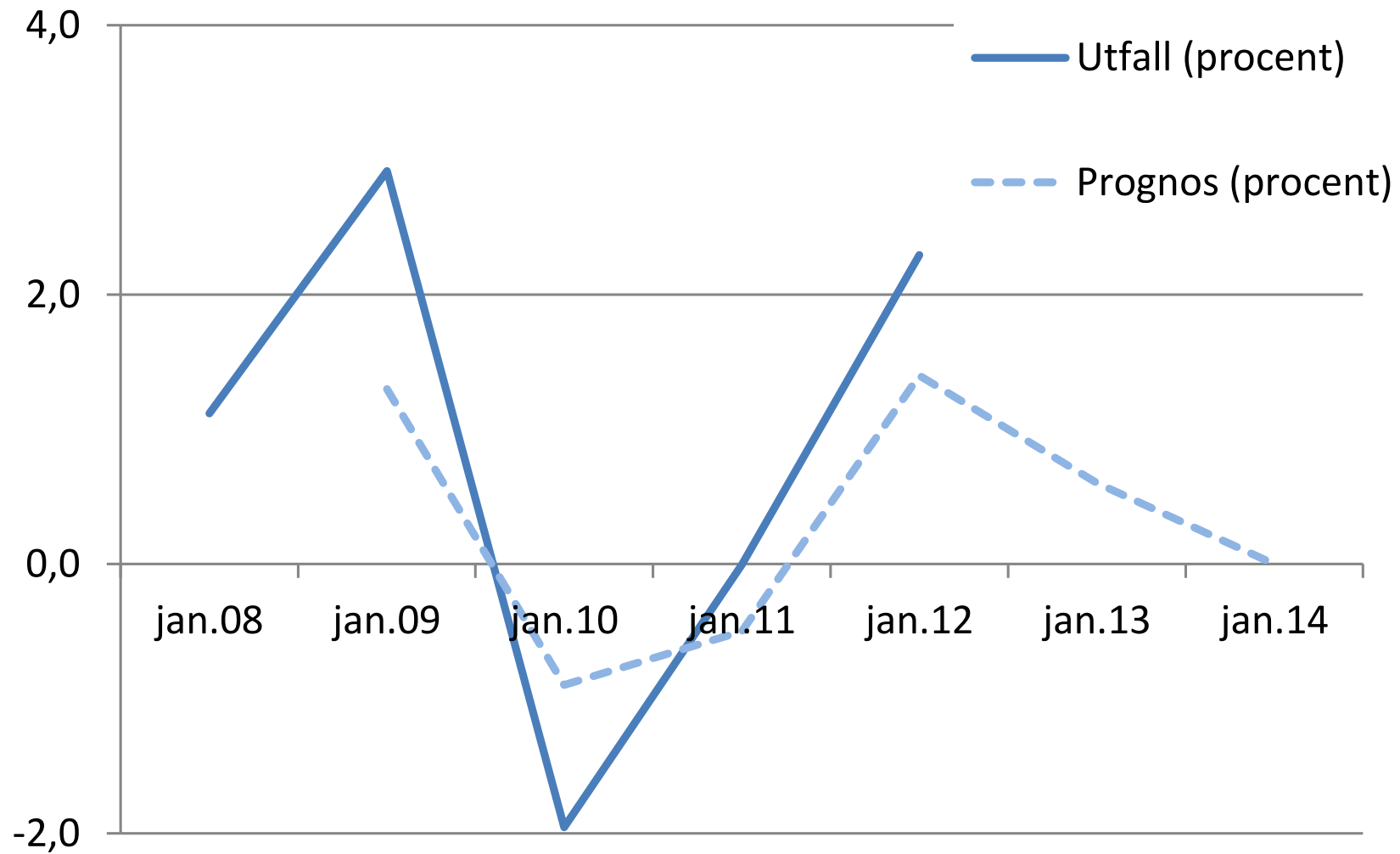
Källa: ÅSUBs arbetskraftsenkäter

Hur träffsäkra är vi?

Riktningen i våra prognoser har varit rätt

Figur 10. Sysselsatt arbetskraft. Årlig procentuell förändring, utfall och prognos 2008–2014

**Mer information
finns på
ÅSUB:s hemsida**

www.asub.ax